

OuluPort

Oulun Sataman ja Herman Andersson Oy:n yhteinen asiakas-, sidosryhmä- ja henkilöstölehti

2 - 2009

Satamalla uusi strategia

Nuottasaaren laiturille merkittäviä parannuksia

Luoteis-Venäjän markkinointiin uutta puhtia

*Tuontia niin
että tukka
hulmuu*

Toitpa tai veit, merta edemmäs ei kannata mennä. Oulun Satamasta olet jo melkein maailmalla. Mikä kuljetustarpeesi onkin, satamatoiminnot hoitaa HermanAndersson. Euroopan satamista eteenpäin – ja kotiinpäin. Päivittäin.

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

Satamaoperaattorisi Oulussa, www.hermanandersson.fi

OuluPort

Oulun Sataman ja Herman Andersson Oy:n yhteinen asiakas-, sidosryhmä- ja henkilöstölehti

OuluPort 2-2009

Julkaisupäivä
8.12.2009

Päätoimittaja

Kari Himanen
Oulun Satama
Poikkimaantie 16
PL 23
90015 Oulun kaupunki
kari.himanen@ouka.fi
fax (08) 5584 2799

Osoitteenmuutokset

tuula.ylisuutari@ouka.fi

Kotisivut

www.ouluport.com
www.hermanandersson.fi

Toimituskunta

Päivi Vähänikkilä-Kuronen, Oulun Satama
Tuula Ylisuutari, Oulun Satama
Kai Kettunen, Herman Andersson Oy

Taitto ja visuaalinen suunnittelu, kannen piirros

GST Graafinen Studio, Oulu

Painopaikka

Litokset Oy Vaasa, joulukuu 2009

4 *Myönteisesti eteenpäin*

Tämän kesän suurin ponnistus oli huoltoruoppaus ja siihen liittyen Oritkarin väylän levitys ja kemikaalilaituri 2:den edustan syventäminen.

5 *Nuottasaaren päälaiturille merkittäviä parannuksia*

Nuottasaaren laiturin sijainti StoraEnson tehdasrakennuksiin nähden on logistisesti optimaalinen. Lisäksi Oulujoen virtaaman ansiosta laiturin satama-allas pysyy jäätömmänä käytännöllisesti katsoen koko talvikauden.

6 *Hapag-Lloyd on tuttu näky Oulun satamassa*

Saksalainen valtamerivarustamo Hapag-Lloyd on operoinut Pohjois-Suomessa niin kauan kuin konttiliikennekin on suuntautunut Helsingin ohi suoraan pohjoisiin satamiin.

8 *Satamalla uusi strategia*

Oulun Satama liikelaitoksen strategian uudelleen arviointi tuli ajankohtaiseksi, kun vuonna 2002 laaditun voimassa olleen strategian tavoitteet olivat merkittävältä osin tulleet saavutettua.

8 *Luoteis-Venäjän markkinointiin utta puhtia*

Luoteis-Venäjän markkinointihankkeen tavoitteena on lisätä Oulun Satama liikelaitoksen ja sen palveluiden tunnettuutta Luoteis-Venäjällä...

9 *Satamaliiton uusi toimitusjohtaja Oulussa*

Suomen Satamaliiton uusi toimitusjohtaja Timo Jaatinen vieraili Oulussa syyskuun lopulla.

10 *Kuljetus- ja logistiikkamessut Helsingissä 6.-8.5.2009*

Oulun Satama ja Herman Andersson Oy osallistuivat toukokuussa Kuljetus- ja logistiikkamessuille Helsingin messukeskuksessa.

12 *Vanhan rouvan terveystarkastusreissu*

Edellinen telakointi oli vuonna 2004, joten taas oli aika suunnata telakalle. Telakoinnin suunnittelu aloitettiin jo hyvissä ajoin ennen varsinaisen telakoinnin alkua.

14 *Huoltoruoppaus ja väylän levennys ennätysajalla*

Projekti vietiin läpi tehokkaasti ja aikataulut alitettiin reippaasti kaikkien osapuolten tyydytykseksi.

15 *Uutiset*

Uutisia ja ajankohtaisia tapahtumia.

Myönteisesti eteenpäin

Kari Himanen, satamajohtaja.

SUOMEN TALOUSELÄMÄ, SAMOIN KUIN SATAMATKIN, OVAT TUSKAILLEET kuluvan vuoden laskevien volyymien kanssa. Me emme ole jääneet osattomiksi yleisestä taloustilanteesta. Oulun Satamalla on kuitenkin mennyt liikenteellisesti melko hyvin verrattuna lukuisiin muihin Suomen satamiin. Laman pohja saavutettiin ilmeisesti loppukesällä, joten katseet voi suunnata luottavaisin mielen eteenpäin.

Oulun Sataman liikenteen pudotus on ollut noin puolet valtakunnan keskiarvosta. Meidän pelastus on ollut paljolti maahantuotu polttopuu, jota on käytetty voimalaitosten polttoaineena. Muun liikenteen osalta on sekä nousuja että laskuja normaalin vuoden tapaan. Taloudessa on onnistuttu vähentyneiden tulojen vastapainoksi pienentämään käyttömenoja.

Tämän kesän suurin ponnistus oli huoltoruoppaus ja siihen liittyen Oritkarin väylän levitys ja kemikaalilaituri 2:den edustan syventäminen. Ruoppauksen suoritti hollantilainen yhtiö todella tehokkaalla kalustolla. Varsinainen ruoppaus tehtiin noin neljässä viikossa. Nopean suoritusajan seurauksena ruoppaus saatiin loppuun yhden kesän aikana. Joskus aikaisemmin on jouduttu tekemään ruoppauksia kahden kesän aikana. Lupaehtojen mukaan ruoppausta ei saa tehdä syksyllä kalojen nousun aikaan. Kalastuksen kannalta ruoppauksen ajoittuminen lyhyeen aikaan oli myönteinen asia. Merenkululaitos on urakoinut omalla vastuualueellaan Oulun väylällä, poistamalla liettyymiä. Tätä ruoppausta ei ilmeisesti saada suoritetuksi loppuun tämän syksyn aikana, mutta kuitenkin väylän kulkusyvyyys voidaan palauttaa alkuperäiseen 10 metriin.

Oritkarin puolella on tänä vuonna toimittu pääasiassa meren pinnan alapuolella, sitä vastoin Vihreäsaarella on keskitytty maanpäällisiin rakenteisiin. Oulun Energia haluaa turvata toimintavarmuutensa

varmistamalla mahdollisuuden kivihiilen tuontiin Vihreäsaaren kautta. Tätä tarkoitusta varten alueelle on rakennettu varastokenttä. Pohjois-Suomen sementin tuontia varten Vihreäsaarella aloitti alkukesäällä sementin tuonti- ja jakeluterminaali. Toppilan sementtiterminaalilla on toiminta-aikaa vuoden 2010 loppuun saakka. Siihen mennessä tulisi Vihreäsaareen toteuttaa vastaavanlainen sementin tuonti- ja jakeluterminaali. Lisäksi on kaavailussa pystyttävä bitumivarastot samalle paikalle, jossa oli muutama vuosi sitten vastaavan tyyppiset varastot. Pyrkimyksenä on hoitaa Oulusta bitumin tarve Pohjois-Suomen osalta. Samasta varastosta voidaan toimittaa bitumia myös Ruotsiin ja Norjaan.

Liikelaitosten johtokunta hyväksyi Oulun Sataman uuden strategian syyskuun kokouksessa. Strategian keskeiset asiat ovat pyrkimys suuryksikköliikenne- ja bulkliikennekeskuksiksi. Suuryksikköliikennekeskukseksi Oululla on erittäin hyvät mahdollisuudet jo nykyisellä liikenteen rakenteella. Paperin kuljetusjärjestelmä SECUineen ja uusine roro-laivoineen luo tälle toiminnalle oivan pohjan. Bulkliikennekeskuksen statuksen saavuttaminen on jo astetta kovempi haaste. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää monen asian loksahdamista kohdalleen. Meidän on pystyttävä esimerkiksi häivyttämään sijainnista johtuva etäisyyshaitta ja rakentamaan toimiva bulkterminaali. Tavoite edellyttää, että valtio hoitaa myös Oulun osalta rautatieverkon liikennettä vastaavaan kuntoon sekä toteuttaa meille meriväylän, joka mahdollistaa kilpailukykyisen merikuljetuksen myös Oulusta.

Myönteisesti odottaen parempaa vuotta 2010!

Kari Himanen

Nuottasaaren päälaiturille merkittäviä parannuksia

NUOTTASAAREN PÄÄLAITURILLA ON IKÄÄ YLI 50 vuotta. Laituri on noin 330 metrin pituinen ja siellä käsitellään nykyisin kaoliinia, liitua, suolaa ja puutavaraa. Näiden lisäksi talkkia, jonka lastaaminen hoidetaan laiturin eteläpäässä sijaitsevaa hihnakuljetinta käyttäen. Muut lastit käsitellään mobiilnostureilla.

Nuottasaaren laiturin sijainti StoraEnson tehdasrakennuksiin nähden on logistisesti optimaalinen. Lisäksi Oulujoen virtaaman ansiosta laiturin satama-allas pysyy jäättömänä käytännöllisesti katsoen koko talvikauden.

Laiturille tehtiin vuonna 2007 kunto- ja pohjatutkimukset. Pintarakenteiden huono kunto ja epätasaisuus ovat huonontaneet merkittävästi satamakentän käyttöä, sillä satamakalusto vaatii tasaisen ja kantavan alustan. Myös satamakentän puhdistaminen lastijäämistä on hyvin vaikeaa epätasaisuuden vuoksi. Lisäksi laiturin hyvin rajallinen kantavuus vaikeuttaa merkittävästi sen tehokasta käyttöä.

50 lisävuotta

Laiturin ja satamakentän korjaamisella, laiturin käyttöikää jatketaan 50 vuodelle. Rakenteiden korjaamisella ja vahvistamisella saavutetaan toiminnallisia ja sataman kilpailukykyä parantavia asioita, mm. koko alueen logistiikka ja toimivuus paranevat, laiturin ja sen tausta-alueiden muodostaman kokonaisuuden toiminta tulee sujuvammaksi, kuljetuskaluston tehokas liikkuminen laiturikentällä mahdollistuu ja käsiteltävät lastijäämät voidaan poistaa satamakentältä ympäristöystävällisesti. Lisäksi peruskorjauksen yhteydessä rakennettava pesujärjestelmä parantaa työturvallisuutta ja sataman palvelutasoa.

Alusten palvelutasoa parannetaan

Tällä hetkellä alusten vesihuolto hoidetaan Oritkarin satamassa. Korjaus- ja muutostöiden jälkeen se on mahdollista myös

Nuottasaassa. Aluksille sijoitetaan laiva-vesipisteet laivojen käyttöveden ottoon varten lämmitettyihin laiturin pesuvesipisteiden letkukaappeihin. Myös alusten jätevesien vastaanottoa kehitetään, sijoittamalla laiturialueelle jätevesipumppaamo. Pumppaamosta vastaanotetut jätevedet siirretään paineputkessa rakennettavaan saniteettiviemäriin. Laiturialueelle rakennetaan noin 210 m mittainen jätevesiviemäri, johon asennetaan tarkastuskaivoja noin 70 m välein yhteensä 4 kpl.

Oritkariin rakennettiin vuonna 2006 alusten maasähkön syöttöpiste. Maasähkön syöttöön varaudutaan nyt myös Nuottasaassa. Laiturin korjaustyön yhteydessä laiturinjaljalle rakennetaan kaapelivarausputkia.

Saneeraustyöt on tarkoitus aloittaa ensi vuoden huhtikuussa. Laiturin kulkusyvyyden pisyys ennallaan 6,4 metrissä, koska myös tulevaisuudessa laiturin kulkusyvyyden on riittävä Nuottasaaren laiturilla vierailleille aluksille.

Hapag-Lloyd on tuttu näky Oulun sat

Suomessa Hapag-Lloyd Finland on toiminut varustamon omana organisaationa vuodesta 1996 lähtien, sitä ennen Hapag-Lloydin pitkäaikainen edustaja Suomessa oli Oy Hanseatic Shipping Ab.

• SAKSALAINEN VALTAMERIVARUSTAMO HAPAG-Lloyd on operoinut Pohjois-Suomessa niin kauan kuin konttiliikennekin on suuntautunut Helsingin ohi suoraan pohjoisiin satamiin. Oulun satamassakin Hapag-Lloyd oli ensimmäisten konttivarustamoiden joukossa. 1990-luvun alusta lähtien se on ollut Oulussa pysyvästi, ja sen markkinaosuus on säilynyt huomattavana tähän päivään saakka.

• ”Oulussa Hapag-Lloyd on ollut vahvasti edustettuna metsäteollisuuden mutta myös muun kaupan ja teollisuuden saralla. Olemme aika hyvin profiloituneet alueen vakiotoimijaksi siellä olevien asiakkaiden kanssa, niin huolintaliikkeiden kuin suorien asiakkaidenkin kanssa”, Hapag-Lloyd Finland Oy:n toimitusjohtaja Leo Vapalahti sanoo.

Hapag-Lloyd syntyi, kun laivaliikennepalveluita Atlantin yli tarjonneet Hapag eli Hamburg-Amerikanische Packetfahrt Aktiengesellschaft ja Norddeutscher Lloyd yhdistyivät vuonna 1970. Nykyään konsernin suurin yksittäinen omistaja on saksalainen matkailualan yritys TUI AG.

Varustamon päätoimialaa ovat valtamerikonttikuljetukset. ”Suomen osalta se tarkoittaa sitä, että tarjoamme Suomen teollisuudelle ja kaupalle konttikuljetuksia lähinnä valtamerikohteisiin. Pääliikennealueina siihen kuuluvat Kaukoitá, Pohjois-Amerikka, Etelä-Amerikka ja Välimeren alue”, Vapalahti kertoo.

Hapag-Lloyd on maailmanlaajuisestikin merkittävä tekijä. Konsernin 124 modernia alusta kuljettavat noin 5,5 miljoonaa konttia vuodessa, ja sillä on 7400 työntekijää 320 toimituksessa lähes 120 maassa. Laivakapasiteet-

Hapag-Lloyd on maailmanlaajuisesti merkittävä tekijä, joka toimii Euroopan lisäksi Kauko-Idässä sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikassa.

Kuvassa vasemmalla Hapag-Lloyd Finland Oy:n toimitusjohtaja Leo Vapalahti.

tilla mitattuna se on tällä hetkellä maailman kuudenneksi suurin valtamerivarustamo.

Kuluva vuosi on ollut myös laivanvarustamoille poikkeuksellisen haastava. Varustamot tekevät hyvin raskaita tappioita kaikkialla maailmassa. Tällä hetkellä markkinaosuuden kasvattaminen ei ole itseisarvo.

”Kun jokaisella varustamolla on suuria haasteita kannattavuuden kanssa, keskitytään nimenomaan tuottavuuden tehostamiseen. Rahtiasoa pyritään parantamaan muun muassa supistamalla liikeenteessä olevaa kapasiteettia, tällä hetkellä yli kymmenen prosenttia maailman konttialuksista on poissa liikenteestä odottamassa parempia aikoja”, Vapalahti toteaa.

”Rahtitasoa lisäksi varustamot joutuvat parantamaan kustannustehokkuuttaan leikkaamalla operatiivisia kustannuksia. Käytän-

nössä tämä tarkoittaa, että jokainen liikenneala arvioidaan tarkaan siten, että se on taloudellisesti järkevää.”

Yksi alaa koskeva ajankohtainen huolenaihe ja keskeinen kustannustekijä on ollut Suomen ja transitotuonin hiipumisesta johtuva konttipula. Hapag-Lloyd Finland on toistaiseksi pystynyt toimittamaan kalustoa kaikille asiakkailleen sopimuksien mukaisesti, mutta kysynnän määrä ja hintakehitys osoittavat kaluston olevan vähissä.

Hapag-Lloyd tunnetaan Suomessa teollisuuden peruskuljettajana ja luotettavana partnerina, ja sellainen se haluaa olla jatkossakin.

”Oulussa tulemme todennäköisesti pysymään jatkossakin. Monivuotinen yhteistyö Herman Anderssonin kanssa onkin ollut erittäin hyvä. Mikään ei viittaa siihen, että

emme haluaisi tulevaisuudessakin panostaa Pohjois-Suomen viennin ja tuonin suoriin yhteyksiin”, Vapalahti sanoo.

Ympäristöasiat ovat olleet tärkeitä Hapag-Lloydille jo vuosia. Varustamo on muun muassa laatinut omat ympäristönsuojelliset periaatteensa.

”On selvää, että myös hiilidioksidipäästöjen kannalta laivakuljetukset Ouluun ovat ekologisempi vaihtoehto kuin rekka- tai junakuljetukset Etelä-Suomen satamien kautta. Esimerkiksi Keski-Euroopassa Hapag-Lloyd on jo pitkään pyrkinyt priorisoimaan sisämaankuljetuksissa ekologisimpia lauttakuljetuksia.”

Anssi Juntto

Satamalla uusi strategia

OULUN SATAMA LIKELAITOKSEN STRATEGIAN uudelleen arviointi tuli ajankohtaiseksi, kun vuonna 2002 laaditun voimassa olleen strategian tavoitteet olivat merkittävältä osin tulleet saavutettua. Samanaikaisesti Pohjois-Suomessa alkoi viritä uusia, merkittäviä kasvohankkeita, joiden aiheuttamat kuljetustarpeet ovat koko Suomen mittakaavassa erittäin suuret. Oulun Sataman perinteinen liikenne on viimeisten noin 20 vuoden aikana keskittynyt metsäteollisuuden ja alueen polttoainehuollon turvaamiseen.

Oulun Sataman strategian uudelleen arviointia varten perustettiin työryhmä, johon on kuulunut edustajia sekä keskushallinnosta että Oulun Satamasta. Työssä on käytetty ulkopuolista suunnitteluapua satamarakenteiden suunnittelussa.

Sataman uutta strategiaa lähdettiin työstämään keväällä 2008. Strategiaprosessin lähtökohtana olivat Oulun kaupungin strategia ja sataman toimintaympäristön muutokset edellisen strategian laatimisen jälkeen. Sataman strategiassa 2009 – 2020 onkin huomioitu mm. mahdolliset uudet tavaravirrat.

Strategialuonnos esiteltiin liikelaitosten johtokunnassa toukokuussa ja strategian tiimoilta järjestettiin elokuussa johtokunnan strategiaseminaari. Seminaarissa puitiin strategian lähtökohtia, sataman tavoitetilaa ja sen edellyttämiä toimenpiteitä. Uusi strategia hyväksyttiin liikelaitoksen johtokunnassa syyskuussa.

Luoteis-Venäjän markkinointihankkeen projektipäällikkö Pentti "Kalle" Ruutikainen.

VISIO

Oulun Satama on pohjoisen Euroopan johtava satama

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Satama vastaa pohjoisen Euroopan kuljetustarpeisiin

Oulu on Perämeren yksikköliikennekeskus ja bulkliikennekeskus

Olemme kansainvälinen ja ympäristön huomioiva toimija

Olemme haluttu, luotettava sekä varma yhteistyökumppani ja työnantaja

Luomme uusia toimintamalleja

Toimimme taloudellisesti ja tehokkaasti

SATAMAN ARVOT

Asiakslähtöisyys ja luotettavuus

Edistämme vuorovaikutusta, tiedostamme asiakkaiden palvelutarpeet, ja nämä palvelutarpeet ohjaavat päätöksentekoa. Arvostamme ja kohtelemme asiakkaitamme tasapuolisesti.

Kumppanuus ja arvostaminen

Noudatamme yhteisesti sovittuja pelisääntöjä ja kohtelemme henkilöstä tasapuolisesti. Toimintamme tavoitteena on inhimillinen ja hyvinvoiva työyhteisö, jossa arvostetaan työtovereita ja omaa työtämme.

Luovuus ja rohkeus

Menestyminen muuttuvassa ympäristössä edellyttää innovatiivisuutta, hallittua riskinottoa, uutta ajattelua ja rohkeutta kehittää olemassa olevia ja uusia toimintatapoja. Rohkaisemme luovuuden ja koemme tulevaisuuden positiivisena haasteena.

Luoteis-Venäjän markkinointiin uutta puhtia

OULUN SATAMASSA ALKOI MARRASKUUN alussa markkinointihanke, joka keskittyy Luoteis-Venäjälle. Sataman hallinnoiman Luoteis-Venäjän markkinointihankkeen projektipäällikön tehtävään palkattiin Pentti "Kalle" Ruutikainen. Hän on tuttu mies Oulussa ja muissakin Perämeren satamissa, koska hän toimi 2002 - 2004 Northlink –projektin päällikkönä. Projekti oli Perämeren satamien ja VR Cargon yhteinen. Edellisen ja nykyisen projektin välisen ajan Ruutikainen on työskennellyt mm. tutkijana Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksen Kotkan toimipisteessä. Nyt aloitettu markkinointihanke on kaksivuotinen: 2.11.2009 - 30.11.2011. Projektipäällikkö Ruutikaisen toimipiste on Oulun Satamatalon toisessa kerroksessa.

Luoteis-Venäjän markkinointihankkeen tavoitteena on lisätä Oulun Satama liikelaitoksen ja sen palveluiden tunnettuutta Luoteis-Venäjällä, selvittää transitoliikenteen mahdollisuuksia ja sitä kautta luoda kasvupotentiaalia Oulun sataman liikenteen kehittymiselle sekä löytää yritykset, joihin kohdistaa markkinointi- ja myyntitoimenpiteitä. Lisäksi hankkeella pyritään edistämään sekä suoraan että välillisesti Oulun Satama liikelaitoksen toimintaa palvelevien pk-yritysten kasvua ja kilpailukykyä Pohjois-Suomessa ja edistämään alueen pk-yritysten logistista kilpailukykyä.

Satamaliiton uusi toimitusjohtaja Oulussa

SUOMEN SATAMALIITON UUSI TOIMITUSJOHTAJA

Timo Jaatinen vieraili Oulussa syyskuun lopulla. Ohjelmaan kuului tutustuminen Oulun Sataman toimintaan, kiertokäynti Oulun satamissa ja tutustuminen satamaoperaattoreihin Herman Andersson ja Baltic Bulk Oy:öön. Oulun kaupungin järjestämässä iltohjelmassa esittäytyivät kaupungin isäntien lisäksi Oulun Kauppakamari, Oulun tiepiiri sekä VR:n ja Finavian Oulun toimipisteet.

Satamaliiton hallitus valitsi valtiotieteiden maisteri Timo Jaatisen toimitusjohtajaksi 3.8.2009 lukien. Tässä tehtävässä hän seurasi eläkkeelle jäävää Satamaliiton toimitusjohtaja Matti Auraa. Ennen valintaansa Satamaliittoon Timo Jaatinen (40), työskenteli Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry:n toimitusjohtajana ja Elintarviketeollisuusliitto ry:n johtajana. Aiemmin hän on toiminut mm. liikenne- ja viestintäministerin erityisavustajana 2002 - 2003. Hän on ollut myös Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtaja ennen työtään Satamaliitossa.

Suomen Satamaliiton uusi hallitus

Suomen Satamaliiton uusi hallitus valittiin kesäkuussa Satamaliiton 28. varsinaisessa liittokokouksessa Porissa. Hallituksen toimikausi on nelivuotinen.

Satamaliiton työryhmät (YTY ja SATU)

Satamien edustajista koostuva ympäristötyöryhmä YTY aloitti kolmannen toimikautensa 7.10.2009. Puheenjohtajana toimii tekninen päällikkö Nina Kujala Pietarsaaren satamasta ja sihteerinä aikaisempien kausien tapaan Satamaliiton apulaisjohtaja Kirsti Tarnanen – Sariola. Ympäristötyöryhmän tehtäviä ovat mm. kehittää edelleen satamien valmiuksia ympäristönhoitoon liittyvissä asioissa sekä kehittää suhteita viranomaisiin ja muihin yhteistyötahoihin. Lisäksi YTYn toimialaan kuuluvat ruoppaukset ja vesirakentaminen, melu, pakokaasupäästöt, lasteina käsiteltävien tavaroiden ja materiaalien ympäristöturvallisuus sekä liikennejärjestelyt. Satamaliitto järjestää ympäristötyöryhmän laatiman ohjelman mukaisesti vuosittain ympäristöön liittyviä teemapäiviä. Syyskuussa Helsingissä pidetyn teemapäivän pääaiheena oli ruoppaus. Suunnitelmissa on, että seuraava teemapäivä on Kotkassa maaliskuussa 2010.

Satamien edustajista koostuva satamaturvallisuustyöryhmä SATU aloitti ympäristöryhmän tapaan uuden toimikautensa kuluvana vuonna. SATU perustettiin ja sen toiminta alkoi vuonna 2003, kun satamien ja meriliikenteen turvallisuus lentoliikenteen turvallisuuden vanavedessä tuli tärkeämmäksi ja kansainvälinen ISPS -koodi edellytti satamilta eritasoisia ponnistuksia turvallisuuden varmistamiseksi. Satamaturvallisuustyöryhmän tehtävänä on mm. satamaturvallisuuteen liittyvän lainsäädännön seuranta, satama-alueen liikenteeseen liittyvä ohjeistus, ISPS:n ja turvatoimilakiin liittyvä tiedotus ja ohjeistus.

Oulun Sataman johtaja Kari Himanen ja Satamaliiton toimitusjohtaja Timo Jaatinen

SUOMEN SATAMALIITON HALLITUS 2009 – 2013 KOKOONPANO

Kaupunginjohtaja Henry Lindelöf, KOTKA
Johtaja Erkki Kotiranta, Neste Oil Corporation/Shipping
Satamajohtaja Heikki Nissinen, HELSINKI
Toimitusjohtaja Christian Ramberg, TURKU
Kaupunginjohtaja Timo Kvist, NAANTALI
Kaupunginjohtaja Kari Koski, UUSIKAUPUNKI
Satamajohtaja Hannu Asumalahti, RAUMA
Kunnallisneuvos Ahti Salmi, PORI
Kansanedustaja Miapetra Kumpula-Natri
Kaupunginjohtaja Antti Isotalus, KOKKOLA
Kaupunginjohtaja Matti Pennanen, OULU
Satamajohtaja Reijo Viitala, KEMI
Satamajohtaja Juha Willberg, LAPPEENRANTA

SATAMALIITON YMPÄRISTÖTYÖRYHMÄ 2009–2013 KOKOONPANO

puheenjohtaja: Nina Kujala, tekninen päällikkö, Pietarsaaren Satama
Juha Arvo, turvallisuuspäällikkö, Euroports Finland Oy (Satamaoperaattori ry)
Teppo Jokimies, satamainsinööri, Haminan Satama Oy
Riitta Kajatkari, tekninen johtaja, Kotkan Satama Oy
Matti J. Niemi, tekninen johtaja, Turun Satama
Björn Peltonen, tekninen johtaja, Hangon Satama
Risto Rajala, Satamapäällikkö, Neste Oil Oyj, Porvoon jalostamo/Satama
Juha-Pekka Tall, LYT-päällikkö, Porin Satama
Yrjö Vainiala, satamajohtaja, Naantalın Satama
Jarmo Vepsäläinen, satamapäällikkö, Varkaus (Saimaan satamat)
Kaarina Vuorivirta, laatu- ja ympäristöpäällikkö, Helsingin Satama
Päivi Vähänikkilä-Kuronen, hallintopäällikkö, Oulun Satama
Sihteerit: Kirsti Tarnanen-Sariola, apulaisjohtaja, Suomen Satamaliitto

SATAMALIITON SATAMATURVALLISUUSTYÖRYHMÄ SATU 2009 - 2013

puheenjohtaja: Tapani Pasanen, turvallisuuspäällikkö, Haminan Satama Oy
Esa Anttio, satamajohtaja, Kalajoen Satama
Juha Collin, satamapäällikkö, Neste Oil Oyj/Naantali
Kuisma Ekman, liikennepäällikkö, Oulun Satama
Pekka Friman, liikenne- ja turvapäällikkö, Porin Satama
Mari Kallinen, liikenne- ja turvallisuuspäällikkö, Rauman Satama
Mikko Kangas, Safety, Security and Claims Management, Finnsteve Oy Ab
Markku Koskinen, liikennepäällikkö, Kotkan Satama Oy
Olli Kunnala, turvallisuuspäällikkö, Helsingin Satama
Timo Laitinen, turvallisuuspäällikkö, Turun Satama
Matti Linervo, kiinteistöpalvelujohtaja, Joensuun satama (Saimaan satamat)
Liisa Majuri, liikennepäällikkö, Naantalın Satama
Carita Rönnqvist, liikenne- ja turvapäällikkö, Kokkolan Satama
Tiina Saarinen, satamamestari, Hangon Satama
Sihteerit: Kirsti Tarnanen-Sariola, apulaisjohtaja, Suomen Satamaliitto

Kuljetus- ja logistiikkamessut Helsing

OULUN SATAMA JA HERMAN ANDERSSON OY osallistuivat toukokuussa Kuljetus- ja logistiikkamessuille Helsingin messukeskuksessa. Osaston katosta roikkui lukuisia määriä sinisiä ja punaisia pahvikontteja, eikä ihan hovin vuoksi. Kontit laskemalla sai oikean vastauksen messukilpailuumme, jossa palkintona oli 500 euron matkalahjakortti.

Merellisissä tunnelmissa osaston takahuoneessa Armi Oksanen (toinen vasemmalta), Tapani Jokinen ja Rahile Daher sekä isännistä Herman Andersson Oy:n Kai Kettunen (oik.) ja hallintopäällikkö Päivi Vähänikkilä-Kuronen Oulun Satamasta (vas. edessä).

Messuilla järjestettiin asiakastilaisuus. Asiakkaat isäntineen kävivät katsomassa UIT:n esityksen "Kivat Piipussa". Matka Messukeskuksesta Linnanmäelle taivallettiin bussilla. Linja-autossa on tunnelmaa... ja sitä piti yllä Kettusen Kai Hermannilta, keskellä oikealla.

Asiakastilaisuudessa oli noin 50 hengen mukava joukko mm. merilogistiikan ammattilaisia. Linnanmäen esityksen jälkeen siirryimme illalliselle.

issä 6.-8.5.2009

Osaston takahuoneessa oli mukava lepuuttaa jalkojaan, kahvitella ja keskustella päivän polttavista asioista muunmuassa merikuljetuksista.

Iltilaisuuden myöhäisempää osuutta vietettiin Tiilihovissa maittavan ruuan kera.

Kysymykseen, ”laske tai arvaa montako tuhatta yksikköä, konttia, SECUa, vaunua, rekkaa käsittelimme vuonna 2008?” tuli vastauksia runsaasti sekä oikeita että vääriä. Voittaja arvottiin oikein vastanneiden kesken. 500 euron matkalahjakortin sai Aarno Rieki Haapavedeltä. Hyvää matkaa! Oikea vastaushan oli 68 tuhatta yksikköä.

Vanhan rouvan terveystarkastus

TUURA (OGYI) ON OULUN SATAMALLE Åmålissa Ruotsissa vuonna 1971 valmistunut diesel- sähköisellä kuljetuskoneistolla varustettu vankkarunkoinen satamajäänsärkijä / hinaaja. Kypsään ikään (38 v.) ehtineen ”rouvan” strategiset mitat ovat: konetehoa 2646 kW, pituus 35,51 m ja leveys 9,71 m

Tuuran telakointi ja uusintakatsastus joudutaan suorittamaan 5. vuoden välein. Edellinen telakointi oli vuonna 2004, joten taas oli aika suunnata telakalle. Telakoinnin suunnittelu aloitettiin jo hyvissä ajoin ennen varsinaisen telakoinnin alkua. Suunnitelmassa kartoitettiin kohteet ja työt jotka telakoinnin yhteydessä tulee tehdä. Telakkalistan teossa sain apua konepuolen töiden suunnittelun osalta mm. omasta työpaikasta lomalla olevalta konepäällikkö Mikko Mustoselta sekä aluksen miehistöltä. Suunnitelman ja siitä tehdyn telakointierittely valmistuttua, oli aika lähettää

tarjouspyyntö telakalle ja varata telakkapaikka. Tuura on edellisinäkin vuosina telakoitu Naantalin korjaustelakalla mm. siksi että Tuuran syväys on niin suuri että Naantali on lähin telakka, jonne Tuura kokonsa puolesta pääsee. Tästä syystä telakaksi valikoitui siis Naantalin korjaustelakka. Tiukan taloudellisen tilanteen takia päätettiin telakalla tehdä vain ne työt, jotka on pakko tehdä aluksen ollessa pois vedestä. Telakoinnin yhteydessä suoritettiin myös Merenkulkulaitoksen uusintakatsastus alukselle.

Matkaa varten haetun miehistödistuksen mukaan aluksessa tuli ko. matkaa varten olla kuuden hengen miehistö, jolloin aina kolme henkilöä oli kerrallaan vahdissa kuusi tuntia, ja vastaavasti lepovuorossa kuusi tuntia. Matkan ruokailuja varten tilattiin valmiit ruoat, ja ruokalistamme sisälsi mm. kinkkukiusausta sekä lihakeittoa. Aika lihapitoista,

varsinkin kun selvisi että yksi miehistön jäsen oli kasvissyöjä! Tuumasta toimeen ja kauppaan ostamaan kasviksia. Pikaisen kauppareissun jälkeen lähdettiin matkalle 05.06. klo 09.00 tuulisen ja harmaan sään sekä satama (talon) tyttöjen saattamana. Sää parani melko pian matkan alettua ja loppumatka sujui myötätuulissa ja hyvän sään vallitessa.

Telakalle saavuttiin Turun kauniiden saaristomaisemien kautta lauantaina 06.06. klo 22.00. Sunnuntaina valmisteltiin alusta maanantaina suoritettavaa telakointia varten mm. tyhjentämällä aluksen painolastitankit. Osa matkalla olleesta miehistöstä lähti tämän jälkeen kotimatkalle.

Alus ajettiin Naantalın uivaan telakkaan maanantaina ja telakan nosto aloitettiin välittömästi. Kun alus oli saatu "kuiville" aloitettiin pohjan pesu, MKL:n katsastukset sekä painolasti-, polttoaine- ym. tankkien pesu ja

lietteen poisto, ym. lukemattomat telakointityöt, sekä pidettiin telakan edustajien kanssa aloituskokous telakoinnin kulusta. Kun telakointi oli saatu käyntiin, allekirjoittanut lähti takaisin Ouluun kirjoituspöydän ääreen, ja mm. rekrytoimaan miehistöä paluumatkaa varten. Alukselle jäi päällikkö ja konepäällikkö valvomaan telakointia. Telakointi sujui hyvin ja huolimatta harmaasta, osittain sateisesta säästä, maalaukset ja korjaukset saatiin suoritettua aikataulussa.

Paluumatkaa varten miehistö saapui jälleen Naantaliin 16.06. ja kotimatka alkoi heti samana päivänä polttoaine- ja muonatyöden jälkeen klo 14.10. Myös paluumatkalla sää suosi alun vastatuulta lukuun ottamatta ja takaisin Oulun Oritkarissa oltiin 18.06. klo 03.00.

Matkalla Oulusta Naantaliin miehistönä olivat päällikkö Matti Raatikainen, YT matruu-

sit Piritta Mertala ja Ruut Koskela, konepäällikkönä Sauli Teräsmö, vahtikonemestarina Paavo Ruonala sekä allekirjoittanut perämiehenä. Paluumatkan miehistö oli muuten sama, mutta Piritta oli vaihtunut Matti Vehkaperään, joka normaalisti työskentelee Oulun satamassa satamavalvojana.

Tässä yhteydessä haluan vielä kerran kiittää miehistöä hyvin sujuneista matkoista sekä erityisesti koko telakoinnin valvonnasta vastanneita päällikkö Matti Raatikaista, konepäällikkö Sauli Teräsmöä sekä telakoinnin suunnittelussa avustanutta ja "konsultointi" apua antanutta Mikko Mustosta. Hyvin suunniteltu ja toteutettu telakointi jäi jopa alle budjetoidun summan. Nyt Tuura on jälleen iskussa seuraavien vuosien haasteita varten.

*Kuisma Ekman
liikennepäällikkö*

Huoltoruoppaus ja väylän levennys ennätysajalla

OULUN SATAMAN VÄYLÄ HUOLTORUOPATAAN noin kymmenen vuoden välein. Kuluva vuoden kesälle ajoittuneen huoltoruoppauksen yhteydessä satamaan tulevaa väylää levennettiin uusien, suurempien alusten vaatimusten mukaisiksi. Ruoppauksen suoritti hollantilainen Van Oord Dredging and Marine Contractors, joka voitti ruoppausurakan keväällä järjestetyssä tarjouskilpailussa. Van Oord on yksi johtavista ruoppaukseen ja merirakentamiseen erikoistuneista yrityksistä maailmassa. Oulun väylän ruoppaus oli kuitenkin yrityksen ensimmäinen projekti Suomessa.

Urakan työalue ulottui eri puolille sataman hallinnoimaa aluetta. Merkittävin työ tehtiin Nuottasaaren Kemikaali 2 -laiturin syventämisessä ja väylän leventämisessä noin 800 metrin pituudelta.

Työt aloitettiin kesäkuussa, kun viimeistelyt ruoppausmassojen läjitysaltaissa olivat siinä vaiheessa, että altaiden täyttö voitiin aloittaa. Van Oord käytti ruoppauksessa tehokasta imuruoppaajaa, 'Zeeland II':sta yhdessä erilaisten apuvälineiden ja -lauttojen kera. Pieni osa ruoppauksesta tehtiin kuokkaruoppaamalla, johon Van Oord valitsi aliurakoitsijakseen Destia Infraconstructio Oy:n.

Projekti vietiin läpi tehokkaasti ja aikataulut alitettiin reippaasti kaikkien osapuolten tyydytykseksi. Van Oordin projektitiimi haluaa kiittää kaikkia yhteistyökumppaneita ja toimittajia Oulussa erittäin hyvästä yhteistyöstä ja tuesta läpi koko onnistuneen projektin.

*Dirk im Sande,
Deputy Project Manager, Van Oord*

Kuulumisia maailmalta ja Suomesta

LOKAKUUN ALUSSA PIDETTIIN EUROPEAN Boatmen's Association eli EBAn (Euroopan satamavalvojen yhdistys) yleiskokous Amsterdamissa. Kokouksessa oli paneelikeskustelu, jossa hollantilainen Euroopan Unionin parlamentin jäsen, Jeanine Hennis-Plasschaert kertoi Euroopan Unionin komission keskustelleen epävirallisesti satamapalveludirektiiviesityksen 'Port Package 3:n' valmistelutyön aloittamisesta. Euroopan Unionin komission yksikön päällikkö Dimitrios Theologitis, kuitenkin vakuuttaa, että tällä hetkellä komissiolla ei ole mitään virallista työtä tai projektia satamapalveludirektiiviesityksen valmistelun suhteen. Valmistelua ei ole suunnitelmassa aloittaa myöskään vuonna 2010. Pääasiassa tilanne johtuu siitä, että

tällä hetkellä komissiolla on käsiteltävänä kolme kiireellistä, erilaista ja monimutkaista asiaa: valtion avut ja satamien investointien rahoituksen periaatteet, satamien ympäristökysymykset sekä sosiaalinen vuoropuhelu erityisesti satamatyöntekijöitä ja satamatyönantaja edustavien järjestöjen välillä. Erityishuomiota kiinnitetään meriteknisten palvelujen parissa työskentelevien ja varsinaisen ahtaustyön parissa työskentelevien koulutukseen ja pätevyysvaatimuksiin).

Paljon kiistaa herättänyt Euroopan komission ehdotus satamapalveludirektiiviksi on kaatunut Euroopan parlamentin täysistunnossa ensin vuonna 2004 ja sitten vuonna 2006. Direktiivillä komissio pyrki tehostamaan Euroopan unionin sisämarkkinoita ja

lisäämään satama-alan kilpailua. Ehdotus herätti kuitenkin vastustusta sekä satamatyöntekijöiden että satamaoperaattorien riveissä.

Työntekijät vastustivat etenkin direktiiviehdotuksen ns. 'itseksittelyä' koskevaa kohtaa. Lyhyen matkan merenkulussa kohta olisi velvoittanut jäsenmaat siihen, että pysyvää merihenkilöstöä voitaisiin käyttää lastinkäsittelyyn. Operaattorit puolestaan eivät hyväksyneet ehdotuksen edellyttämää pakollista toimilupajärjestelmää.

Kirjoittaja Oulun Sataman vastaava satamavalvoja Markku Lauriala. Hän toimii EBAn eli Euroopan satamavalvojen yhdistyksen hallituksessa.

Sataman väki virkistymässä Virpiniemessä

OULUN SATAMAN HENKILÖKUNTA VIETTI liikunnallista virkistysiltapäivää Virpiniemen liikuntaopiston vaihtelevassa lähimaastossa aurinkoisena syyskuun päivänä. Iltapäivä aloitettiin lounaalla Virpiniemen Golf Klubilla, klubiravintola Spoonissa, jonka jälkeen siirryttiin tutustumaan golfin saloihin. Golfin sataman väkeä tutustutti SF PGA Tommi Linna asiantuntevasti. Kaikki saivat testata niin svingiä kuin puttiakin. Golfauksen jälkeen oli mahdollisuus kahvittelemään ja makkaroiden paistoon liikuntaopiston kodalla. Välipalan jälkeen vuorossa oli liitokiekkogolf-kisa joukkueittain. Liitokiekkorata oli noin kolmen kilometrin mittainen ja taistelu voitosta oli tiukkaa. Voiton veivät Karri Ojala, Jesse Lohilahti ja Hannu Kiuttu.

Vihreäsaaren uusi toimija

OULUN KAUPUNKI ON VUOKRANNUT BALTIC Port Service Oy:lle Vihreäsaaresta viidenkymmenen vuoden vuokrasopimuksella noin 17 559 m² suuruisen alueen bitumivarastoalueeksi.

SRV:n logistiikkakeskus- hanke etenee

SRV:N TOIMESTA ON PARHAILLAAN KÄYNNISSÄ esimarkkinointi GCC (Grand Cargo Center) Oulun uusien logistiikkatilojen osalta. Mikäli olet kiinnostunut moderneista ja huipputehokkaista terminaali-, varasto- tai muista toimitiloista Oulun satamassa, niin ota yhteyttä SRV:n asiakkuusjohtaja Olli Parikkaan, puh. 0400 988118 ja jutellaan lisää Oulun logistiikkatilahankkeesta.

GCC Oulun uusia logistiikkatiloja
voi nyt varata.

Sataman toimintajärjestelmää päivitettiin

OULUN SATAMA PÄIVITTI TOIMINTAJÄRJESTELMÄNSÄ laatuosion uuden ISO9001:2008 laatustandardin mukaiseksi. Sataman henkilökunnalle pidettiin asian tiimoilta koulutus-iltapäivä 12.11.2009. Kouluttajana oli Mikko Autti, Kehitysaura Oy:stä. Koulutuksessa käytiin läpi mm. laatustandardin 9001:2008 muutokset, sataman havainto/poikkeama – raportointi, turvallisuuteen liittyviä asioita ja lainsäädännön vaikuttavuus sataman ja sen työntekijöiden toimintaan.

Oulun Energialle ympäristölupa Vihreäsaareen

POHJOIS-SUOMEN YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON on myöntänyt Oulun Energialle luvan kivihiilen ja muiden polttoaineiden varastointiin ja murskaukseen Vihreäsaaren satama-alueella. Energia on rakentanut Vihreäsaareen asfaltoidun kenttäalueen toimintaa varten.

Muutoksia Oritkarin kulunvalvonnan hallinnassa

ORITKARIN SATAMATERMINAALIN PORTTI-toiminnot ovat olleet Oulun Sataman henkilökunnan hoidettavana kesäkuun alusta alkaen. Oritkarin sataman tavaraliikenteen vastaanotto ja luovutus dokumentointineen hoidetaan Herman Andersson Oy:n toimistorakennuksessa, Poikkimaantie 12. Kulkulupia Oritkariin myöntävät edelleen sekä Oulun Satama että Herman Andersson Oy.

Merenkululaitoksen pääjohtaja Oulussa

MERENKULULAITOKSEN PÄÄJOHTAJA MARKKU Mylly vieraili Oulussa ja Oulun Satamassa marraskuun alussa. Vierailun isäntänä toimi kaupunginjohtaja Matti Pennanen. Myllylle esiteltiin vierailulla mm. kaupungin ja Oulun Sataman tulevaisuuden näkymiä, sataman uutta strategiaa. Lisäksi keskusteltiin mm. Oulun 13 metrin uudesta väylästä.

Satamataloon esteettömästä

OULUN SATAMATALON PÄÄSISÄÄNKÄYNTIIN on tehty muutostöitä siten, että nyt myös pyörätuolilla ja esim. lasten vaunujen kanssa kulkeva pääsee asioimaan sataman ja tullin tiloissa helpommin. Pääsisäänkäynnin portaikkoon tehtiin luiska, jota myöten rullilla pääsee jouhevasti. Kuvassa sataman kunnossapitotyöntekijät Pentti Luoma ja Karri Ojala sekä nosturinhoitaja Hannu Kiuttu rakennustöissä syyskuisena iltapäivänä.

ISPS –auditointi

KANSAINVÄLISEN MERENKULKUJÄRJESTÖN, IMO:n ISPS -säännöstö ja EU:n turva-asetus astuivat voimaan heinäkuun alusta 2004. Merenkululaitos on suorittanut aikataulun mukaisesti satamien turvasuunnitelmien viisivuotis –auditointeja kulvana vuonna. Tarkastuskierrokset ovat käsittäneet sekä yhden satamarakenteen kohteet että turvadirektiivin mukaiset satamarakenne-kokonaisuudet. Uudelleenauditointi on pitänyt tehdä ennen kuin ensimmäisen turvasuunnitelman auditoinnin viisi vuotta on umpeutunut. Tarkastukset on tehnyt tällä kierroksella Merenkululaitoksen alueyksiköiden merenkulun tarkastajat. Oulun Sataman ISPS –auditointi oli syyskuussa. Satama sai tarkastuksen perusteella ISPS –sertifikaatit uudeksi viisivuotiskaudeksi.

Laatu-uutisia Hermannilta

HERMAN ANDERSSONIN TOIMINTAJÄRJESTELMÄN vuosiarviointi pidettiin 29. - 30.9.2009 ensimmäistä kertaa Inspecta Sertifiointi Oy:n toimesta. Aiemmin auditoinnit on suorittanut Det Norske Veritas. Auditoinnin vaihtuminen antoi laatuasioihin uutta näkökulmaa.

Tämän vuoden auditoinnin painopiste oli työterveys- ja työturvallisuusasioissa. Yhtiö päätti viime vuoden puolella hakea myös työterveys ja -turvallisuutta käsittelevää OHSAS18001-sertifikaattia nykyisten laatu-ISO9001 ja ympäristö-ISO14001 sertifikaattien lisäksi. Esityötä järjestelmän täydentämiseksi tehtiin vuoden ajan.

Arvioinnissa kirjattiin muutama lievä poikkeama ja kommentti, joiden korjaamisen jälkeen myös uusi sertifikaatti voidaan ripustaa seinälle.